

Čo treba a čo už nie je možné zohnať do výbavy?

Prichádza druhá pôrodná doba kožného oddelenia v Žiline

MUDr. Bohdan Holý

MUDr. Alena Nejdková, Kožná a korektívna ambulancia, s. r. o., Žilina

Pozháňať výbavu pre chudobnú nevestu býval problém, rovnako aj pre „60-lôžkového novorodenca“. Nemať som odvahu opustiť pustú stavbu až do zaparkovania posledného nočného stolíka. V pracovni síce ešte nebola ani stolička, ale za to v prázdnej miestnosti hviezdila pozoruhodná socialistická vlastnoručná olejomalba. Zistil som, že podobná bola zavesená aj na všetkých ďalších oddeleniach, aby na niektorom kultúrnej úrovni netrpeľ. Keď som namietol, že za peniaze utratené za tento výtvarný výtvarník sme mohli mať mikroskop, bol som ako ignorant poučený, že je to nedielna súčasť investícií. Tým sa táto dojemná starostlivosť o kultúru na oddelení skončila, potom sa už preniesla iba na nás. Na starom oddelení v Skalici kultúrnu úroveň zaisťovali na chodbách strategicky rozmiestnené hygienické plechové nádoby. Do nich fajčiari obratne vrhali ohorky a produkty prefajčených priedušiek. Našli sa aj labužníci, ktorí obsah ešte recyklovali. Dnes je to nepravdepodobné, ale zákaz fajčenia bol vtedy ešte neznámy pojem, pofajčievalo sa na ambulancii, na poradách, osviežujúca fajčiarska prestávka bývala aj počas vizity, vtedy sa prehodnotili diagnózy a navrhovaná liečba. Historické okná zaisťovali výmenu vzduchu automaticky, ale na novom oddelení už boli fajčiari diskriminovaní, zatláčaní do ilegality, tak sa aspoň ohorkami pokúšali zapchať pisoáre.

Prázdne priestory bolo asi treba vybaviť nejakým inventárom. Túto úlohu zaobstarával čulý mládenec, ktorý v rýchlosti stále čosi prinášal a opäť odnášal. Na rozdiel od veveryce, ktorá si hromadí zásoby premyslene, postupoval štýlom pokus – omyl. Keď privliekol na oddelenie pätnásť infúzných stojanov, zapudil som ho s tým, že stojany na infúzie síce potrebujeme, ale v podstatne menšom množstve. Na to dotknutý odbehol a priniesol stojan na kvety. Stojan ako stojan. Mládenec, asi prevtelený šaman, pokračoval v neúnavnom prinášaní a odnášaní najrôznejších kusov predpokladaného vybavenia, z ktorého sme vyhovujúce kusy ponechávali. Nakoniec po ňom zostal akýsi vietnamský paraván, ktorý ktosi promptne ukradol. Horúcou novinkou bolo vtedy signálizačné zariadenie, dokonca fungujúce. Predsa sa našla sestrička, ktorá novinke nedôverovala. Raz pri večernej vizite ma na temnej chodbe zadržal povraz natiahnutý krížom cez chodbu. Nárast vyvolal

vresk na oboch koncoch špagáta. Ukázalo sa, že jačavé dueto spôsobil na jednom konci povrazu priškrtený palec, ktorý sa hojdal na nohe vystrašenej pacientky, a jeho druhý koniec držala v ruke driemajúca zodpovedná bdela sestra. Pacientka týmto zabezpečením nebola nadšená, ani sestrička sa pochvaly za svoju iniciatívu nedočkala.

Je prekvapujúce, koľko vecí na vybavenie, od papierov až po prístroje, bolo potrebné na rozbehnutie fungujúcej prevádzky v časoch, keď nebolo možné bez problémov zohnať ani písací stroj. Ten sme šťastne ukoristili iba po protekcií a na stoličku pri ňom žiadostivo striehli sekundári. Vybavenie sa zháňalo ťažko, žiadosti bolo potrebné spojzdať zásluhami. Ťažko rozhodnúť, či išlo o nedostatok, či aj neporiadok. Často išlo o kombináciu. Keď sme boli odmenení mikroskopom potrebným na imunofluorescenciu za liečbu istého papaláša, prišla na prekvapenie dlho očakávaná debna, ale s dierou v boku. Skladník zásielku prevzal, krádeže si nevšimol. Chýbal objektív, volali sme políciu. Tá skladníka ihneď zaistila s obvinením, že odcudzenú optiku chcel použiť ako ďalekohľad na konštrukciu ďalekonosnej pušky, čiže ako ostreľovač (dúfajme, že nie pacientov). A že krádež úlisne predstieral. Po prácnom vysvetlení, že chýbajúca optika funguje iba na vzdialenosť milimetrov, a nie kilometrov, a po zistení, že nejde o imperialistického záškodníka, ale, naopak, o skromného spolupracovníka Štátnej bezpečnosti, bol prípad uzavretý a „ostreľovača“ prepustili. Iba optika bola fuč. Dlho neprichádzala, urgencie nepomáhali. Po dlhom čase, keď na patológii pátrali, čo tam robí objektív, ktorý sa im na nič nehodí, došlo k náprave.

Personál oddelenia tvorili vtedy jedna až dve sekundárne lekárky, ktoré sa vyskytovali na oddelení, podľa potreby aj na ambulancii a okrem toho ešte stihali zastávať materské povinnosti. V prípade, že bolo treba opustiť pracovisko za účelom dojčenia, presunul som sa operatívne na vyprázdnenú ambulanciu, lebo prevádzka musela byť zabezpečená na oboch stranách. V nočných službách sa striedali aj ambulanti lekári. Aby sa v službe nenudili, do služieb spadalo aj onkologické oddelenie. Ošetrovanie pacientov v často bezvýhodiskovom stave neprinášalo kolegyniam ráno do služby veľa optimizmu.

Večer po vizite na onkológii si racionálne založený kolega prezieravo povypisoval do zásoby úmrtné listy kandidátov na exitus. Nepoužité potom ráno stornoval. Preživší pacienti netušili, že predĺženie života majú zaistené aj administratívne... Spomínal som obľúbenú a užitočnú inštitúciu **konzultačných dní SSK**. Poskytovali pomoc v niekedy neľahkej problematike dermatologickej diagnostiky, v prípadoch niekedy ťažko dokazovateľnej súvislosti so škodlivým pôsobením pracovného prostredia a s tým spojeným hodnotením spoločenského uplatnenia. V prípadoch, kde sa stretávali záujmy rôznych strán, poskytovali nám tieto schôdze vítanú radu aj oporu. Občas sa, pochopiteľne, nedorozumeniu vyhnuť nedalo a oddávna platí, že väčšiu váhu má orgán ako jednotlivec. Ten si niekedy nevie poradiť ani s orgánom vlastným. Konzultačné dni boli spravidla spojené s krajským seminárom a prehliadkou závodu s najväčšou frekvenciou profesionálnych dermatóz. Starosti o organizáciu na seba preberali striedavo kolegovia z jednotlivých okresov, nebola tu podpora firiem, sponzorov (tento pojem sa vynoril až po prevrate). Zaisťovali sa vhodné lokality v peknom prírodnom prostredí, pripravovala sa tematika pre pridružený krajský seminár.

Žiaľ, v niektorých prípadoch ani úctyhodná inštitúcia KKD nemohla byť nápomocná pri nečakaných zvratoch.

Dostal som **predvolanie na súd s obžalobou**. Obžaloba tvrdila, že som zmrazil pacienta, úlisne zničil jeho mužnosť a že následkom môjho vyšetrenia je teraz impotentný. Pacienta, postaršieho pána, zastupoval advokát, ktorý, naopak, potentný bol, pretože sa pred časom u mňa liečil na následky svojej nevyberanej aktivity. Pri vyšetrení kontaktnej alergie boli pacientovi nalepené náplastové testy, ktoré podľa jeho predstavy z neho vytiahli, vysali všetku mužnú silu, čiže išlo o kastráciu mimoriadne rafinovaným spôsobom, aj keď bezbolestným. Škoda, že sa tento ohromujúci objav ku mne dostal oneskorene. Mohol som odložené náplasti obohatené nacicanou žalobcovou potenciou komerčne využiť, veď o modrej tabletky nebolo vtedy ešte ani chýru. Skutočnosť však bola taká, že z neho silu vysala mladá frajerka, ktorú si neuvážene predtým opatrili. Obžaloby som bol, našťastie, zbavený, okrem iného

Dermatol. prax, 2014, 8(3): 117–118

aj s poukázaním na skutočnosť, že v žalobcovom veku ani poisťovňa už stratu potencie neodškodňuje. Konečne jeho žaloba, že teraz nie je schopný splodiť potomka, bola prijatá skôr so zlomyseľným uľahčením.

Obdobne ma obvinil obézny pacient, ťažký diabetik, ktorému som odporučil cirkumcíziiu pre recidivujúcu kandidózu.

Pretože sme sa často stretávali v prostredí krásnych prírodných lokalít, účasť bývala spojená aj s fyzickou aktivitou, turistickým pochodom. K spestreniu došlo, keď raz náš krajský dermatológ dr. Štekláč, žiaľ, bez nášho vedomia, dostal v neskorých hodinách neblahý nápad. Vyzval susednú výpravu nemeckých boxerov na preteky. Vyzvať ich na zápas v boxe s nami

si predsa len netrúfal, kázal mu to pud sebazáchovy. Tak postavil naše družstvo aspoň do pretekov v plávaní. Odstúpiť bez hanby sa už nedalo a ráno sme sa roztrásení štvrali na štartovacie bloky. Porážka nášho mužstva nebola prekvapením, čestné dva body som získal iba ja a dr. Stodola. Stodola vyradil súpera náhodným kopnutím pod vodou do brucha a môj súper stratil plavky, takže bol diskvalifikovaný. Neutopil sa ani dr. Pečeňanský, ktorý tvrdil, že pláva iba v dlžobách. Plukovník Štekláč bol s výsledkom spokojný, lebo bolo splnené nariadenie Vojenských rádov (Zdrav. 1.04): Toto nariadenie ukladá vedúcemu čaty zaznamenať počet členov družstva do kúpeľa vstupujúcich a následne porovnať s počtom členov z kúpeľa vystupujúcich (**počet musí súhlasiť!**).

Sprvoti dominoval konzultačným dňom dr. Štekláč a prvý krajský dermatológ dr. Ščepko, po odchode dr. Ščepku dr. Stodola, ktorý viedol konzultácie dlhé roky. Táto chvályhodná inštitúcia prežila v plnom zdraví vyše polstoročia a z čias socializmu do kapitalizmu preplávala bez straty hviezdčky.

MUDr. Bohdan Holý

*MUDr. Alena Nejdková, Kožná a korektívna ambulancia, s. r. o.
V. Spanyola 43, 010 01 Žilina
bpvholy@yahoo.de*

